

СЭРЭГШЭН БОЛОХО – БАГИНЬ ХҮСЭЛ

Эрэлхэг сэргэш, подполковник Дашбал Мункожаргаловта Оросой Юрэнхылгэш Владимир Путин «Алтан Одо» зүүлгэбэ. Агын талын Сагаан-Уула нутагта эдэ үдэрнүүдтэ хүлгөөтэй. Оросой Герой Дашбал Мункожаргаловтай нутаг зон, түрэл гаралын декабриин 8-да сөнхир дэлгэсынгээ урда нуужа, сэргэшэдтэ гүрэнэй шагналнуудые баруулгын баяр ёһолол сэдхэхээ хүдэлэн байжа хараа, түрүү хүбүүгээрээ бахархан, баярлан байгаа. Бише Кремлин Эсх ордоной Георгиевско танхим соо Оросой Юрэнхылгэш Владимир Путинтай Оросой Геройнуудта «Алтан Одо» зүүлгэнэн тухайн сурбалжлагашдай бэлдэнэн хөөрөө дахин-дахин харанаб.

Дугарма Батолобова
Мункожаргалов Дашбалда
зориулга

хоригшон хөөрэхэдөө, шабингаа Оросой Герой болоһон ушараар омогорхол дүрэн байһанаа ноунагуй.

Ухибуун байханаа бээс хоринон хубун дунда хургуулин хүлээр Новосибирскын дээдэ сэргэй хүтэлбэрин училищи ядамгүй ороод, тэрэнэонсодунгүүдтайгээр дүррэгэ гараһан байха юм. Тэндэ хуржа байха үедөө хорилгонуудаа үргэлжлүүлжэ, дүршэл шадабария дээшлүүлээ. Сэргэй гэр тулалдаагаар Оросой хэмжээний Тэмсээд мүнэн медальда хүртээн байна, тиггэжэ 2016 оной декабрь нарада сэргэй гэр тулалдаагаар спортын мастерэй нэрэ зэргэтэй болоо. Училищи түрэхээний удаа Дашбал Мункожаргалов Суворовой орденото П-дхи тусгаар Гвардейск десантно-доблголын бригадда алба хааж ажилла. Сэргэй тусхай операциян сонсогчолоһон үдэрһөө хошо түрүү зэргэдэ байлдажа, үлгэнүүдээ жэншдүйгөөр гүйдсэжэ байна.

Бүрадууд зугаадаггүй – бүрадуудт илалта туйлаб. Эдэ үгэнүүдэй зэгүүридэ үнэн зүбэ дахьан арасагшай. Дашбал Мункожаргаловтай мөн талааа эпинсэ абачи Радна Дулузов Эсгэ орночо хамгаалгын дайнай үедэ Улаан Тугай ба Андар Солин гүрбэдахи шатын орденуудта хүртээн байна. 80-яад шахуу жэлэй саана, 1944 оной октябрь нарада Радна Дулузов Мурманска можин дэбисхээ дээрэ дайсангай шабээлээд байһан Гадар обержо дүтлөөд, граната шаджэ усдаһананайгаа түлөө Андар Солин гүрбэдахи шатын орденоор шагнагданан габылатй. Харин мунөө Дашбал Цырендоржиевич эрэлхэг зоригтой үбэ эсгэнгэй, мун тийхэдэ Советско Союзай Герой Базар Ринчиноной аларта хэрэгүүдые үргэлжлүүлэн абана.

Эрэлхэг зоригтой гурбан орденотой

Бүрад хүбүүнэйнай шагналаа абхаа ээлжэнэ дүтлэб. «Оросой Холбоото Уласай Юрэнхылгэшин Зарлигаар сэргэй уулга дүррэгэ үедөө эрэлхэг зориг ба баатаршалга гаргаланай түлөө Оросой Холбоото Уласай Геройн нэрэ зэргэ подполковник Мункожаргалов Дашбал Цырендоржиевич олгодонон. - гэгэн сонхол дугаадад доосо омогорхол түрэлзэнини ойлогтой. Шагналай данса соохи эдэ хурай мэдээслэнүүдэй саана дайнай түрүү зэргэдэ болоһон хэдэн арбаад ушарнууд, баатар сэргэшин асарин шанга абари сан мэдээрдэнэ. Харин мунөө тэрэ Кремлин ордон соохи хибс дээрүү таб байса алхан, шагналаа абхааа дүтлэб. Гөйлөний хүэ ителинин энгэртэ Юрэнхылгэш Алтан Одо зүүлгээдэ, ёһо соонь Эрэлхэг зоригтой гурбан орденотой ба «Эсгэ орной үнэнэ габыгай түлөө» орденотой П шатын медалиин дээхнүү бүрэлэн.

Дашибал энгэртэ ялалзан байһан шагнал бүхөн өөрөн түхээтэй. Бодоод үшэ, Эрэлхэг зоригтой гурбан орденот, үшөө тийхэдэ «Алтан Одо». Эрэлхэг зоригтой нэгшэе орденот хүрэхын хүшэр хэ юм, харин Дашбал гурбэе абанан байна, харин оон шалгаранайгааа түлөө мунөө Орос гүрэнэй эгээ дээдэн тэмдэгтэ хүртэбэ бшуу! Мэргэн хөрхо, шанга эрилтэтэй, удаариджа байһан хүбүүдэйнгэ амин наһа аршалан хамгаалхы бодоод командир Мункожаргаловые мэдэхэ, таниха сэргээд түрэнэ дээдэн шагнал хүртэжэ ёһорноо хүртэһынэ баталан тэмдэглэнэ.

Георгиевско танхим соо хуухада, ямар юмэн тухай бодоно байгаа гэж, Геройнай? Ами нэгэн алба хааж ябаһан сэргэш хүдэлтэе хамта зориг түгэлээр хөрхүүдые хээ тухай түсбүүдээ толгойдоо болбосоруулан байгаа ёһотой. Юб гэхэдэ зэм мурөө тулшсан. Эсэ орнонойго эрээдүйн түлөө нүүшынгээ амин болотор тэмсэээр балэн байһан сэргэш хүдэлтэе нэгэ хэ гэр бүлэн гэгүүд мэтэ болоһон хэ юм.

Бүрадууд зугаадаггүй

Эхэ орон гэгэн ойлогсо Дашибалда тон нагнин удаа шаартай юм. Дашбал гурба жэлэй саана улгы нотал Сагаан-Уулганга үргэн эхэ талыэ задаруун хоолойгоо орон доһолгон түрэхэн хубуун нутагтайнгаа алдар суута зоноор - Советско Союзай Герой Базар Ринчино боло алдар суута мэргэн будагшга, Улаан Тугай ордендо хүртээн Тогон Санжиев гэгшдээр хара багалал бахарха үндэлэн юм. Дашбал хубуун талын хүнай эрхим шаран шэнхүүндэеэ эхингээ хүнтэй хамта бээдэ шэнгээһэн: ажалша, тэсэмэй, шэрхи, эршэ хүсэтэй, эрэлхэг зоригтой. Эгээл эдэ үгэнүүдээр Оросой Герой болоһон нутаг хубуугээ багшааные зурагалан магтана.

Дашибал ноһодон тон бэрхэ байһан юм. Физикс, математикаар тойрогой олминизадуудта түрүү нуури эээлдэг байгаа. ЕГЭ-гээ найнаар тушаажа, хургуулияа мүнэн медальтайгаар дүүргэһэн. Ухибуун байханаа хошо журам найтай, харин нягта юм. Бүхэ юмэниинь ярб гэминэр обгалаатай байха, даваа абанан хэрэгүүдэ сар соонь жэншдүйгөөр бүтээхэ, хургуулида хуржа байхадэ, барилданада ябадаг хэн. Хоригшодине Россиян физическэ культурын эрхим Валерий Сдобнеев болон Цырендоржи Намсараев, - гэжэ Сагаан-Ула нутагай музей даарша, Оросой Холбоото Уласай юрэнхи болбосоролой хүндэтэ худалмэрилгэш Цыцыгма Цырендашевээ хөөрзэн.

Дашибалтай барилданаанй багша, мунөө Сагаан-Уула нутагай гүлваа Цырендоржи Намсараевай хэлэхээр, шабиняйн зан шаарныэ аймагл спорт хүйжүүлүүдэ.

Дашибал 8-тай байхаданэ, ажинь барилданада дауулиа асараа хэн. Эгээ шухалын толгойгоо худэлгэжэ, бодолтойгоор барилдадаг хубуун байһан юм. Бэээ дула табаад, булангаар шэбээлээд хуухагуй: хибс дээрэ сар үргэлжэ ажаллажал байха. Аймагтаа, тойрог дотороо түрүү нууриунуудыэ эээлдэг хэн. Э эхэ энгидэ хуржа байхадэ, Сибирин федералнаа тойрогой тэмсээндэ шангай нуурида гараа хэн. Ехэл найн наһантай, хукоутэй дорюун, тэрэ муртөө үлгүүгэй, үнэн шударгэй хубуун байгаа. Гэр тойронхи ажаллаа хэлсэжэ, аба эжыдээ тулхалхингаа хажуугаар хашдүүлүүдэ – хорилгонуудаа яадаггүй, хургуулидаа чотдаг соогоо болоһон бүхэ хэмжээ «буулгануудта хабаададгэн. Ахамад класуудта хуржа байхадэ, сэргэй хургуули хээ хүсэлтэй гэжэ намдаа мэдүүлэн юм, - гэжэ

Омогорхожо дохкоор

Энгар соохиноо бөөмэйлжэ, Энхаран, анхаран тэнжээһэн Эжы абаданэ омогорхол.

Эльган газарта хульбэржэ, Элдин тоотондоо үндэлэн Эхэ нутагтанэ омогорхол.

Эрын зориг зүрхэндөө, Эрдэм балиг ухаандаа Эрэдэн абананданэ омогорхол.

Эхэ ордоно, тангаригтаа, Эрэлхэг баатар сэдхээдэ Эгүүридэ үнэншэнэ омогорхол.

Дайнай дүүрхэе хүлээдэ, Давмайхан тарнига үшадэг Даруухан эжыдэ дохкоор.

Дээдэн үндэр бурхадта, Дайда газарай эээдтэ Дабтана дор дохкоор.

Арьялан дайсаные Нунөөжэ, Амгалан байдал асарха Агуу хүбүүдтэ дохкоор.

Сэдхээдэ омогорхол багтаажэ, Сэмээдэ шамшарлэ шэнгээжэ, Сэргээдэ бэрхэе хүрээгээр.

Үндэр заяата тэнгэридээ, Улгы тоонто нутагтаа Бүсэхынэ сэргээжэ үргээр.

Энхэ амгалан байдалай, Эсгэн эрэлхэг хубуудай Эрөөхын түлөө үргээр...

09.12.2023 он
Сахиурта
Эгүүридэ - во веки веков,
Уншэ - предвидий.

Баясхалан ДАБАИН

Баясхалан Дабайн (баруунда)